EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 9.10.2024.
COM(2024) 444 final

2024/0244 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u Vijeću ministara OAKPD-EU o donošenju zajedničkih smjernica za provedbu partnerskog dijaloga u skladu s člankom 3. Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država, s druge strane

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na stajalište koje Unija treba zauzeti u Vijeću ministara OAKPD-EU o donošenju zajedničkih smjernica za provedbu partnerskog dijaloga predviđenog člankom 3. Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država (OAKPD), s druge strane („Sporazum iz Samoe”).

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Sporazum o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država

Sporazumom iz Samoe nastoji se uspostaviti ojačano političko partnerstvo između stranaka kako bi se ostvarili uzajamno korisni rezultati s obzirom na zajedničke i isprepletene interese i u skladu sa zajedničkim vrijednostima. Sporazum je potpisan u Samoi 15. studenog 2023. i privremeno se primjenjuje od 1. siječnja 2024. u skladu s člankom 98. stavkom 4. Sporazuma. Stupit će na snagu nakon dovršetka odgovarajućih unutarnjih postupaka stranaka u skladu s člankom 98. stavkom 2.

Europska unija i sve njezine države članice stranke su Sporazuma[1].

2.2. Vijeće ministara OAKPD-EU

Vijeće ministara OAKPD-EU tijelo je na ministarskoj razini osnovano člankom 88. Sporazuma iz Samoe. Sastoji se od predstavnika svake članice OAKPD-a na ministarskoj razini, s jedne strane, i predstavnika Europske unije i njezinih država članica na ministarskoj razini, s druge strane. Njime supredsjedaju predsjedatelj kojeg imenuju članice OAKPD-a, s jedne strane, i predsjedatelj kojeg imenuje stranka EU, s druge strane.

Zadaće Vijeća ministara OAKPD-EU uključuju, među ostalim, donošenje političkih smjernica i odluka za provedbu posebnih aspekata potrebnih za provedbu odredaba Sporazuma.

Vijeće ministara OAKPD-EU donosi odluke koje su obvezujuće za sve stranke, osim ako je drukčije navedeno, ili daje preporuke u vezi s bilo kojom od svojih zadaća navedenih u članku 88. stavku 4. Njegovi postupci valjani su samo ako su nazočni predstavnici Europske unije, barem polovine država članica Europske unije i barem dvije trećine članova koji predstavljaju vlade članica OAKPD-a. Bilo kojeg člana Vijeća ministara OAKPD-EU koji ne može sudjelovati može zastupati druga osoba. Taj zastupnik ima sva prava tog člana.

Vijeće ministara OAKPD-EU također može donositi odluke ili davati preporuke pisanim postupkom, kako je predviđeno člankom 88. stavkom 6.

2.3. Predviđeni akt Vijeća ministara OAKPD-EU

U članku 3. Sporazuma iz Samoe stranke se pozivaju da sudjeluju u redovitom, uravnoteženom, sveobuhvatnom i sadržajnom partnerskom dijalogu o svim područjima Sporazuma, iz kojeg proizlaze obveze i, ako je primjenjivo, mjere na objema stranama, radi njegove djelotvorne provedbe. Cilj je tog dijaloga razmjena informacija, poticanje međusobnog razumijevanja i olakšavanje utvrđivanja dogovorenih prioriteta i zajedničkih programa na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini, čime se doprinosi pojačanoj

[1] ODLUKA VIJEĆA od 20. srpnja 2023. o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država, s druge strane, SL L 2023/2861, 28.12.2023.

suradnji i koordinaciji u području pitanja od zajedničkog interesa i novih izazova u međunarodnom okruženju. Partnerski dijalog provodi se na najprimjerenijoj domaćoj, regionalnoj ili višedržavnoj razini, pri čemu se u potpunosti iskorištavaju svi mogući kanali, među ostalim u regionalnom i međunarodnom okruženju.

Vijeće ministara OAKPD-EU donosi smjernice za provedbu partnerskog dijaloga predviđenog člankom 3. Sporazuma iz Samoe („predviđeni akt”) s ciljem pružanja općih operativnih smjernica, ali uz zadržavanje potrebne fleksibilnosti kako bi se omogućio prilagođen pristup različitim kontekstima i razinama dijaloga.

U predviđenom aktu uzimaju se u obzir iskustva stečena tijekom političkog dijaloga u skladu s člankom 8. prethodnog Sporazuma o partnerstvu OAKPD-EU[2], u kojima se ističe potreba za: i. definiranjem uravnoteženih i zajednički dogovorenih programa za partnerski dijalog; ii. osiguravanjem fleksibilnog i prilagođenog pristupa redovitosti dijaloga i točaka dnevnog reda; iii. jačanjem angažmana civilnog društva i privatnog sektora kad je to moguće; iv. poboljšanjem sinergija između politika i političkih dijaloga te između dijaloga na nacionalnoj, regionalnoj i globalnoj razini; v. jačanjem zajedničkog daljnjeg postupanja.

Predviđeni akt će nakon donošenja postati obvezujući za stranke u skladu s člankom 88. stavkom 5. Sporazuma, u kojemu je navedeno: „Vijeće ministara OAKPD-EU donosi odluke koje su obvezujuće za sve stranke, osim ako je drukčije navedeno, ili daje preporuke u vezi s bilo kojom od svojih zadaća navedenih u stavku 4. slijedom zajedničkog dogovora stranaka”.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Komisija predlaže da se Unija složi s donošenjem predloženog akta. Nacrt akta Vijeća ministara OAKPD-EU utvrđen je u Prilogu ovom Prijedlogu.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”[3].

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Vijeće ministara OAKPD-EU tijelo je osnovano člankom 88. Sporazuma iz Samoe.

Vijeće ministara OAKPD-EU treba donijeti akt koji proizvodi pravne učinke. Predviđeni akt bit će obvezujući na temelju međunarodnog prava u skladu s člankom 88. stavkom 5. Sporazuma iz Samoe. Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir sporazuma.

---

[2] Sporazum o partnerstvu između članica Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država s jedne strane i Europske zajednice i njezinih država članica s druge strane, potpisan u Cotonouu 23. lipnja 2000.

[3] Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka/Vijeće, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. od 61. do 64.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na pridruživanje trećih zemalja, odnosno na daljnju provedbu ciljeva Sporazuma iz Samoe. Mjere čije je donošenje predviđeno odnose se na sva područja obuhvaćena Sporazumom iz Samoe i usmjerene su na daljnju provedbu i produbljivanje pridruživanja među strankama. Iz toga slijedi da područje u koje spada ova odluka treba odrediti s obzirom na horizontalnu prirodu sporazuma o pridruživanju u cjelini i odgovarajuću materijalnu pravnu osnovu koja obuhvaća sve aspekte provedbe Sporazuma iz Samoe.

Stoga je materijalna pravna osnova ista kao i pravna osnova samog Sporazuma iz Samoe, tj. članak 217. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 217. u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

2024/0244 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti u Vijeću ministara OAKPD-EU o donošenju zajedničkih smjernica za provedbu partnerskog dijaloga u skladu s člankom 3. Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država, s druge strane

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 217. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Sporazum o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država, s druge strane, („Sporazum”) potpisan je 15. studenog 2023. u skladu s Odlukom Vijeća (EU) 2023/2861[4] i počeo se privremeno primjenjivati 1. siječnja 2024.

(2) U skladu s člankom 88. stavkom 4. Sporazuma Vijeće ministara OAKPD-EU može donositi političke smjernice i odluke za provedbu posebnih aspekata potrebnih za provedbu odredaba Sporazuma.

(3) Vijeće ministara OAKPD-a i EU-a treba donijeti zajedničke smjernice za provedbu partnerskog dijaloga u skladu s člankom 3. Sporazuma.

(4) Primjereno je utvrditi stajalište koje u ime Unije treba zauzeti u Vijeću ministara OAKPD-EU jer će zajedničke smjernice za provedbu partnerskog dijaloga u skladu s člankom 3. Sporazuma biti obvezujuće za Uniju.

(5) Cilj je predviđenog akta pružiti opće operativne smjernice za provedbu članka 3., uz zadržavanje potrebne fleksibilnosti kako bi se omogućio prilagođen pristup različitim kontekstima i razinama dijaloga,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Jedini članak

1. Stajalište koje u ime Unije treba zauzeti u Vijeću ministara OAKPD-EU temelji se na nacrtu smjernica za provedbu partnerskog dijaloga u skladu s člankom 3. priloženom ovoj Odluci.

[4] ODLUKA VIJEĆA od 20. srpnja 2023. o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država, s druge strane, SL L 2023/2861, 28.12.2023.

2. Predstavnici Unije u Vijeću ministara OAKPD-EU mogu dogovoriti manje tehničke ispravke nacrta zajedničkih smjernica bez daljnje odluke Vijeća.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik